

Kitokia opera

2018-ųjų metų NOA festivalio atidarymas prasidėjo sekmadienio vakarą su renginiu "Į Švyturį". Kitą dieną (pirmadienį) vyko diskusija apie tai, kas yra šiuolaikinė opera. Antradienio renginys "Olympian machine" buvo kiek neįprastas, vien tuo, kad įžengus į salę galima buvo tikėtis labai įvairaus siužeto ir tuo, kad dekoracijų nebuvo, bet jomis galima buvo palaikyti dvylika skirtingų garsiakalbių. Skirtingi jie buvo savo vizualine išvaizda bei dydžiu, taip pat ir techniniais duomenimis, apie tai galima spręsti iš to, kad kolonėlės buvo ne tik skirtingų kompanijų, bet ir skirtingų dažnių diapazoną, tai lemia, kad jos turi skirtingus tylos kambarius, kuriuose jas testuoja pagal įmonės nustatytus reikalavimus, bet ir savo dydžiu, bei pagaminimo medžiaga, kuri skirtingai rezonuoja esant skirtingam kolonėlių dydžiui, kai membrana vibruoja pirmyn ir atgal, kad suvirpintų orą, kuris ir leidžia suvokti fizikinį reiškinį „garsą“. Nepanašu, kad garsiakalbių išsidėstymas turėjo vieną ar kitą įtaką pasirodymui, jos tiesiog buvo sustatytos padrikai, viena šalia kitos. Visą tai kėlė kiek nežinomybės įspūdį prieš renginį, tikėtasi, dekoracijų ar bent jau uždangos, kas kiek būdinga šiuolaikinei operai, tačiau salėje stovėjo tik dvylika garsiakalbių, kurie vertė pamąstyti „kas čia dabar bus?“.

Netikėtai į salę įėjo skaitovas su popieriaus lapais rankose ir priėjęs prie mikrofono staiga pradėjo skaityti mitologinę istoriją, kuri buvo įdomi, greita, su daug informacijos, mitologines būtybes, greitu siužetu, drama, dievybe. Visą įspūdį ir pasakojimą pastiprino harmoninga rami atpalaiduojanti muzika. Puiki akustika vertė manyti, kad tam tikri (aukštų dažnių) muzikos akcentai skamba čia ir dabar, šalia ausies vietoje sėdinčio kaimyno, tai pagyvino ir salės kolonėlės šonuose. Vis suskambant muzikiniam akcentui paskatina žvilgčioti į šoną lyg kas prie ausies būtų skambinęs.

Susiejant skaitytojo skaitomą tekstą ir skambančią muziką galima lengvai įsivaizduoti, kaip pats persikeli su pasakotoju į tą vietą ir laiką, matai visas mūšių bei meilės scenas iš šalies (lyg dvasia, kuri yra nematoma įvykių veikėjams). Tik kiek visą įsivaizdavimą palengvintų jei skaitovo balsas būtų kiek tylesnis ir įsikomponuotų į bendrą muzikos garso lygį, būtų kiek emociškesnis, tai pridėtų pasakojimui kiek spalvos ir žaismingumo.

Kalbant apie patį siužetą jis buvo įdomus, pasakojamas detaliai ir nuosekliai, įdomu jo klausytis, tačiau kiek didelė pasakojamų personažų ir vietovių įvairovė vertė susimąstyti ir vėliau bandant atsiminti kiekvieną detalę ar įvykių seką darėsi sunku atkurti vietą ar personažą. Istorijoje minima labai daug mitologinių herojų ir dievų, bei karų ir romantinių siužetų tarp dievų ir žmogiškųjų būtybių.

Baigus pasakotojui pasakoti netikėtai prigęsta šviesos ir pasikeičia muzika. Staiga, lyg perkūnas iš giedro dangaus, iš garsiakalbių pasipila balsai, komentarai, nuomonės ir atpasakojimai, kurie pasakoja apie tik ką skaitytą siužetą. Šioje operoje kolonėlės tampa lyg operos personažai, aktoriai scenoje. Tai pagyvina ir tai, kad kaskart vis pasigirstant kokiam nors garsui į garsiakalbį būna nukreipiama prožektoriaus šviesa, lyg teatre, kad matyti geriau aktorių.

Garsiakalbiai tarsi vaidina. Iš jų sklinda įvairios mintys, tačiau jos nėra padrikos, kiekviena jų turi savo kalbėtoją su savo atpasakojimo istorija, kuris pakalba ir nutyla, vėliau prisiminęs pasako dar kažką ir taip visos dvylika skirtingu metu, o kartkarčiais vienu metu lyg ginčytųsi dėl atpasakojimo. Jų siužeto atpasakojimai kelia įdomias mintis. Verčia pagalvoti apie šiuolaikines socialines ir geopolitines aktualias, kas atsispindi apie jų atpasakojimą, nes

jis kiek asocijuojamas su šiuolaikinėmis tendencijomis. Taip pat kiek yra jaučiama ir žiniasklaidos įtaka nuomonių formavime, nes pasireiškėdavo dalykų, kurie nors ir nėra susiję su mitologine istorija, tačiau ji yra subendrinama su šiuolaikine supančia informacija.

Garsiakalbiai, atspindi skirtingus aktorius, kurie turi skirtingas gyvenimo patirtis ir skirtingą suvokimą apie juos supančią aplinką. Viską pagyvino ir skambanti tibetietiška muzika „Psychic protection the aura shield meditation music with tibetan singing bowls“. Ji teikia ramybę ir atsipalaidavimą, lyg tai būtų meditacijos kambarys, kuriame buvo aktoriai pasakojantys tik ką girdėtą audringą istoriją. Vėliau auditorijai paleidžiamas kitokio žanro kūrinys, kuris kiek pakeičia meditacinę emocinę būseną į pozityvesnę, tai džiazas garsai, o po jų nuskamba ir gitarų akordai.

Solistai užsimena ir apie minčių, bei informacijos pasisavinimą, kad ne visada galima prisiminti visą 100 procentų informacijos. Vis blankstant atsiminimų grandinei aktoriai (garsiakalbiai) užsimena apie reklamą ir mitologinio kūrinio asociacijas, kai kuriuos žodžius - vardus - asocijuoja su šiandieną reklamuojamomis prekėmis, tai auditorijai kiek kelia juoką. Asmenys įrašuose, panašu, kad neturi daug bendro ir yra skirtingų sričių, bei jaučiasi, tai kad jie nėra grupėje, jie kiekvienas yra įrašyti individualiai. Po kiek laiko įvyksta muzikos pasikeitimas, ir skamba rami ir verčianti susikaupti muzika: „concentration music for the office increase productivity in the workplace with jazz“. Ši muzika įtraukia į gilesnius apmąstymus ir leidžia apgalvoti aktorių skleidžiamas mintis ir į jas pasinerti, jas analizuoti. Vėliau skamba kiti meditaciniai kūriniai: „10 Hours of Okinawa Churaumi Aquarium (Water Prelude - Kevin MacLeod)“, „Happiness Frequency: Serotonin, Dopamine, Endorphin Release Music, Binaural Beats Relaxing Music“.

Pabaigoje staiga viskas nutyla ir įsijungia tokio lygio apšvietimas, kuris buvo skaitovui skaitant kūrinį. Auditorija kiek pasimetusi nežino, ar ko tikėtis daugiau, ar visgi tai pabaiga. Tačiau po kelių sekundžių pasirodymas sulaukia ovacijų. Tai tikrai apstulbino ir nustebino savo įdėja ir siužetu.